

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی جیرفت

طرح درس

تعداد واحد (نظری- عملی): ۳ واحد نظری	نام درس: بارداری و زایمان غیر طبیعی (بارداری و زایمان) یک
مدرس: خانم فرشته محمدی	نیمسال تحصیلی ارائه درس: نیمسال دوم ۱۴۰۲
آخرین مدرک تحصیلی مدرس: کارشناسی ارشد	رشته تخصصی مدرس: مامایی
تعداد دانشجویان: ۱۷ نفر	مقطع و رشته تحصیلی دانشجویان: کارشناسی ناپیوسته مامایی
گروه آموزشی: مامایی	نام دانشکده: دانشکده پرستاری و مامایی
شرح درس: کسب دانش و مهارت در مورد تشخیص، اداره و مراقبت از مادر و جنین در بارداری ها و زایمان های غیر طبیعی و نیز روشهای دارویی و غیر دارویی کاهش درد	

جلسه: اول

عنوان: سقط

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. سقط را تعریف کند .
۲. عوامل موثر در ایجاد سقط خود به خود را بیان نماید.
۳. تقسیم بندی بالینی سقط را عنوان و با هم مقایسه نماید.
۴. تدابیر درمانی توضیح دهد.
۵. سقط القایی را با استفاده از متد های جراحی و طبی شرح دهد.
۶. جلوگیری از حاملگی متعاقب سقط را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: دوم

عنوان: حاملگی خارج از رحم

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. حاملگی خارج از رحم را تعریف نماید.
۲. عوامل خطر حاملگی نابجا را شرح دهد .
۳. انواع حاملگی نابجا را به همراه روش های تشخیص و درمان آن ، عنوان کند .
۴. تظاهرات بالینی، علائم و نشانه های حاملگی نابجا را بیان نماید.
۵. نحوه تشخیص EP را با روشهای مختلف شرح دهد.
۶. تدابیر درمانی حاملگی نابجا را به تفکیک توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: سوم

عنوان: خونریزی های قبل از زایمان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. خونریزی زایمان را تعریف کند.
۲. انواع خونریزی های قبل از زایمان را بیان نماید.
۳. دکولمان جفت، عوارض، پاتولوژی، اتیولوژی نحوه ی تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.
۴. جفت سر راهی، انواع آن، اتیولوژی، نحوه ی تشخیص و درمان آن را بیان نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: چهارم

عنوان: خونریزی های بعد از زایمان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. خونریزی های بعد از زایمان و مرحله سوم را تعریف کند.
۲. آتونی رحم و درمان آن را شرح دهد.
۳. انواع چسبندگی های جفت (اکرتا - اینکرتا - پرکرتا) را با هم مقایسه کند.
۴. وارونگی رحم و نحوه درمان آن را توضیح دهد.
۵. پارگی های دستگاه تناسلی و رحم را به تفکیک شرح دهد.
۶. هماتوم های نفاسی و انواع آن را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: پنجم

عنوان: ادامه خونریزی های بعد از زایمان و DIC

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. احیا و درمان بیماران دچار خونریزی حاد را شرح دهد.
۲. جایگزینی خون و اجزای آن را بداند.
۳. عوارض انتقال خون را بیان کند..
۴. شوک هیپوولمیک را توضیح دهد.
۵. کواگولوپاتی ترقیقی و مصرفی را توضیح دهد.
۶. آبشار انعقادی را توضیح دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: ششم

عنوان: اختلالات هایپرتانسیو در حاملگی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. اختلالات هایپرتانسیو عارضه دار کننده در حاملگی به همراه اتیولوژی آن را توضیح دهد.
۲. هایپرتانسیون حاملگی، هایپرتانسیون مزمن، پره اکلامپسی افزوده شده به هایپرتانسیون مزمن را تعریف و با هم مقایسه کند .
۳. پره اکلامپسی و انواع آن را توضیح دهد.
۴. علل احتمالی بروز پره اکلامپسی و پاتو فیزیولوژی آن را شرح دهد.
۵. اکلامپسی ویافته های بالینی و نحوه درمان آن را کامل شرح دهد
۶. سندروم HELLP را شرح دهد.
۷. پیشگیری و تدابیر درمانی پره اکلامپسی و هایپرتانسیون را شرح دهد.
۸. برنامه دوزاژ سولفات منیزیم (وریدی- عضلانی) و نحوه تزریق آن را عنوان کند.
۹. انواع داروهای ضد فشار خون و نحوه تزریق آن را لیست نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: هفتم

عنوان: اختلالات رشد جنین

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. اندیکاسیون های محدودیت رشد جنینی را بداند
۲. تفاوت های محدودیت رشد جنین قرینه در برابر غیر قرینه را بیان کند.
۳. پیامد طولانی مدت جنین های با رشد بیش از حد را توضیح دهد.
۴. عوامل خطر IUGR را شرح دهد.
۵. نحوه تشخیص IUGR را بیان کند.
۶. رویکرد درمانی IUGR را شرح دهد.
۷. عوامل خطر رشد بیش از حد جنینی را بیان کند
۸. رویکرد درمانی رشد بیش از حد جنینی را ذکر کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: هشتم

عنوان: بیماری تروفوبلاستیک حاملگی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. بیماری تروفوبلاستیک حاملگی و انواع آن (خوش خیم و بدخیم) را بیان کند.
۲. مول کامل و ناقص را مقایسه کند.
۳. عوامل خطر، سیر بالینی، تشخیص و تدابیر درمانی انواع مول ها را شرح دهد
۴. نحوه نظارت بعد از تخلیه مول را تشریح نماید.
۵. نئوپلازی تروفوبلاستیک حاملگی و تقسیم بندی آن را توضیح و مقایسه نماید.
۶. سیر بالینی، تشخیص و نحوه درمان و نظارت انواع نئوپلازی تروفوبلاستیک را شرح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: نهم

عنوان: حاملگی چند قلویی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. حاملگی چند قلویی و اتیولوژی آن را شرح دهد.
۲. عوامل موثر بر دوقلویی را لیست نماید .
۳. تشخیص حاملگی چند قلویی و پیامد آن را توضیح دهد.
۴. عوارض منحصر به فرد حاملگی‌های چند قلویی را عنوان کند .
۵. تدابیر درمانی و نحوه نظارت قبل از زایمان را کامل توضیح دهد.
۶. نحوه اداره لیبر و زایمان حاملگی چند قلویی را بیان کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: دهم

عنوان: پارگی پره ترم و پیش از موعد پرده ها

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. راهای تشخیص پارگی پرده های جنینی را توضیح دهد.
۲. علل پارگی پرده های جنینی را توضیح دهد.
۳. راهای مراقبت و درمان پارگی پرده های جنینی را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: یازدهم

عنوان: عفونتهای نفاسی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. عفونت نفاسی را تعریف کند
۲. تب نفاسی و عفونت رحم را بداند
۳. عفونت انسزیون های شکمی و گسیختگی زخم را توضیح دهد
۴. فاسیت نکروزان و آبسه های آدنکسی و پریتونیت را شرح دهد
۵. سندرم شوک توکسیک و عفونت های پستان را توضیح دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: دوازدهم

عنوان: زایمان ایزاری

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. اندیکاسیونها، عوارض مادری ، جنینی استفاده از واکثوم و فوسپس توضیح دهد.
۲. اندیکاسیونها، عوارض مادری ، جنینی و شرایط لازم قبل از استفاده از واکثوم و فوسپس توضیح دهد.

روانی و حرکتی:

۳. نحوه استفاده فوسپس و واکثوم با استفاده از ماکت عروسک و لگن و فوسپس و واکثوم نشان دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: سیزدهم

عنوان: اختلالات جنینی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. علل کم خونی جنین را نام ببرد
۲. روش های تشخیص آلوایمونیزاسیون را بداند
۳. شرایط خونریزی جنینی- مادری در ارتباط با آلوایمونیزاسیون با آنتی ژنهای گلبول قرمز را نام ببرد
۴. آلوایمونیزاسیون kell را توضیح دهد
۵. ناسازگاری گروه خونی ABO را بیان کند
۶. نحوه اداره حاملگی های دچار آلوایمونیزاسیون را شرح دهد
۷. نحوه تعیین خطر جنینی را بیان کند
۸. روش جلوگیری از آلوایمونیزاسیون D را ذکر کند
۹. ترومبوسیتوپنی آلوایمیون و ایمیون را توضیح دهد
۱۰. هیدروپس ایمیون و هیدروپس غیر ایمنی (غیر ایمیون) را شرح دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: چهاردهم

عنوان: زایمان پره ترم

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. زایمان پره ترم را تعریف کند.
۲. تقسیم بندی پره ترم لیبر را بیان کند.
۳. علل زایمان پره ترم را شرح دهد.
۴. لیبر پره ترم خود به خود و علل آن را توضیح دهد.
۵. پارگی پره ترم و پیش از موعد پرده ها و علل آن را شرح دهد.
۶. نحوه تشخیص و پیشگیری از زایمان پره ترم را تشریح کند.
۷. اداره پارگی پره ترم و پیش از موعد پرده ها را توضیح دهد.

۸. کوریوآمیونیت بالینی را شرح دهد.

۹. اداره لیبر پره ترم همراه با پرده‌های سالم را توضیح دهد.

۱۰. نحوه اداره زایمان جنین پره ترم را عنوان کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: پانزدهم

عنوان: حاملگی پست ترم

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. حاملگی پست ترم (طول کشیده) توصیف نماید.
۲. سن برآوردی حاملگی و عوامل مرتبط با پست ترم را توضیح دهد.
۳. پاتوفیزیولوژی (سندروم پست مچوریته و.....) حاملگی طول کشیده را توضیح دهد.
۴. پیامدهای نامطلوب مادری و پریناتال را لیست نماید.
۵. تدابیر درمانی قبل از زایمان را شرح دهد.
۶. تدابیر درمانی هنگام زایمان را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: شانزدهم

عنوان: اختلالات حجم مایع آمنیون

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. حجم طبیعی و معیارهای سنجش مایع آمنیون را شرح دهد.
۲. علل، پاتوژنز، تظاهرات بالینی هیدرآمنیوس را توضیح دهد.
۳. نحوه تشخیص، تدابیر درمانی و پیامد حاملگی هیدرآمنیوسرا عنوان کند.
۴. الیگوهایدرآمنیوس و علل آن را بیان کند .
۵. نحوه درمان الیگوهایدرآمنیوس را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: هفدهم

عنوان: دیستوشی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. دیستوشی یا لیبر غیرطبیعی را تعریف کنند.
۲. اهمیت دیستوشی را بیان کنند.
۳. انواع و علل دیستوشی را توضیح دهند.
۴. عوارض دیستوشی را نام ببرند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: هجدهم

عنوان: ادامه ی دیستوشی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۵. اداره و تشخیص دیستوشی با منشا انقباضات رحمی را توضیح دهد.
۶. تشخیص دیستوشی را با منحنی فریدمن، پارتوگراف WHO نشان دهد.
۷. لیبر و زایمان تسریع شده را تعریف کند.
۸. اداره دیستوشی ناشی از بافت نرم را توضیح دهد.
۹. انواع تنگی لگن و تشخیص آن را روی ماکت لگن نشان دهد
۱۰. اداره دیستوشی به دلیل تنگی لگن (فوقانی، میانی، تحتانی) با استفاده از ماکت لگن توضیح دهد.
۱۱. روش های برآورد اندازه جنین را بیان نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: نوزدهم

عنوان: ادامه ی دیستوشی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. علل، روشهای تشخیصی و مکانیسم زایمان در انواع نمایشهای غیر طبیعی جنین (نمایش صورت، پیشانی، شانه، مرکب) را توضیح دهد.
۲. علل، روشهای تشخیصی و مکانیسم زایمان در موارد اکسی پوت خلفی، اکسی پوت عرضی و اسنکلتیسم توضیح دهد.
۳. تغییر پوزیشن در مادر طی بارداری و زایمان توضیح دهد.
۴. دیستوشی به دلیل ناهنجاری های جنینی را توصیف کند.
- ۵.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: بیست

عنوان: اعتیاد در بارداری و بارداری در سنین بالا و پایین

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. عوارض مصرف مواد مخدر در بارداری را نام ببرد.
۲. سندرم محرومیت نوزادی و درمان آن را توضیح دهد.
۳. بهترین زمان ترک اعتیاد و موانع ترک اعتیاد را لیست نمایید.
۴. عوارض برای مادر در بارداری سنین بالا را توضیح دهد.
۵. عوارض جنینی در ارتباط با سن بالای مادر باردار و راهکارها و اقدام های لازم را توضیح دهد.
۶. علائم بارداری در مادران زیر ۱۸ سال را توضیح دهد.
۷. خطرات بارداری زیر ۱۸ سال را نام ببرد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: بیست و یک

عنوان: تروما در حاملگی و روشهای دارویی و غیر دارویی کاهش درد

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۴. انواع تروما در حاملگی را لیست نماید.
۵. عوارض تروماها در بارداری را نام برد.
۶. مراقبت و تدابیر درمانی در تروما را توضیح دهد
۷. مکانسیم ایجاد درد را توضیح دهد
۸. روشهای دارویی و غیر دارویی کاهش درد را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: بیست و دو

عنوان: روشهای نوین ارزیابی سلامت جنین در طی بارداری

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. روشهای نوین ارزیابی سلامت جنین در طی بارداری توضیح دهد.
۲. وضعیت سلامت جنین با استفاده از نوار ثبت ضربان قلب جنین بررسی کند.
۳. پروفایل بیوفیزیکال را توضیح دهد.
۴. اندیکاسیونهای OCT , CST را بیان کند .
۵. تفسیر OCT , CST را توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: بیست و سه

عنوان: القای زایمان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. القا و تقویت لیبر را تعریف کند
۲. اندیکاسیونها و کنتراندیکاسیونهای القا را نام ببرد
۳. تکنیک های القا ، راههای تجویز و دوز هر یک از تکنیک ها را شرح دهد
۴. سیستم امتیازدهی بیشاپ را توضیح دهد.
۵. تکنیک های آماده سازی سرویکس و راههای تجویز و دوز هر یک از تکنیک ها را بشناسد
۶. روشهای القا و ویژگی های هر یک را نام ببرد
۷. نحوه تجویز اکسی توسین و نکات مربوط به دوزاژ آن را بیان کند
۸. اصطلاحات فشارانقباضی رحم را نام ببرد
۹. توقف مرحله فعال را تعریف کند
۱۰. تکنیک آمنیوتومی برای القا و نکات مربوط به آن را شرح دهد
۱۱. نکات مربوط به استریپینگ را نام ببرد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

جلسه: بیست و چهارم

عنوان: زایمان سزارین و هیستریکتومی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

۱. اندیکاسیون های زایمان سزارین را بداند
۲. موربیدیتته مادری و نوزادی سزارین را بیان کند
۳. مراقبت های قبل از عمل (پره اپراتیو) را توضیح دهد
۴. اندیکاسیون انسزیون کلاسیک سزارین را شرح دهد
۵. مراقبت های بعد از عمل را بیان کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

پاور پوینت / ویدئو پروژکتور / تخته وایت برد

شیوه ارزشیابی		
نوع ارزشیابی	فعالیت	سهم نمره از ۱۰۰ درصد
تکوینی	انجام تکالیف (تهیه و ارائه کیس های بالینی)	۵
	حضور به موقع و فعال در کلاس	۵
	آزمون میان ترم	۳۰
تراکمی	آزمون پایان ترم	۶۰
آزمون به صورت سوالات تستی و تشریحی		

منابع درس
<p>کانینگهام و همکاران . بارداری زایمان و پلیمز : ترجمه دکتر قاضی جهانی - انتشارات گلبن - آخرین چاپ اسکات و همکاران. مامایی بیماریهای زنان دنفورث: ترجمه دکتر علی یزدی نژاد. نشر کتاب میر-آخرین چاپ اسپیروف، گالس کاس.هورمون شناسی زنان ونازایی.آخرین چاپ مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان ، بیمارستانهای دوستدار مادر- وزارت بهداشت</p>